

Undervisningsopplegg: Hardråde, 1. Kongsbroren

FØR

Studer forsiden:

- Hva er det første du tenker på når du leser tittelen på denne boka?
- Ved å studere forsiden, hvilke forventninger får du til hva dette utdraget handler om?
- Er det noe ved illustrasjonen på forsiden som gir informasjon om i hvilken tid handlingen utspiller seg?
- Hvilke inntrykk får du av personene på forsiden?

Les ingressen, gjerne høyt for hverandre:

- Hva vet dere om Olav den Hellige? Skriv ned noen stikkord først. Bruk deretter nettet eller fysisk leksikon og skriv ned fem faktasetninger.
- Hva tror dere Hardråde betyr? Forsøk å kom med noen forslag selv først, før dere sjekker det opp.
- Hvor lenge varte vikingtiden i Norge? Hvilken hendelse sier vi at avsluttet vikingtiden?
- Hva var en viking, og hva betyr ordet?
- Skriv ned navnene på andre kjente vikinger.
- Hvordan kan vi vite så mye om vikingtiden?
- Finn ut mer om forfatteren Jan Ove Ekeberg og illustratør Nils Axle Kantén. Hvilke andre bøker har de skrevet eller illustrert?

UNDER

Plukk ut noen ruter du legger spesielt merke til. Det kan være fordi du liker fargene eller fordi du synes det som skjer er spennende, interessant eller rart.

ETTER

- Hva synes dere om hvordan utdraget slutter? Får dere lyst til å lese videre?
- I løpet av utdraget blir vi litt mer kjent med Harald. Hvilke av antagelser dere hadde om han fra før dere leste utdraget stemmer med det inntrykket dere har av ham etterpå?
- Hvem andre får vi vite om i utdraget, hva heter de og hvem er de for Harald?
- Hvorfor reagerer Harald som han gjør, tror dere? Hva tenker dere om handlingene hans?
- Hva slags type er Ragnar. Hvilke bevis finner dere i utdraget for at han har gode/dårlige intensjoner?

- Hva mener Olav i starten av utdraget når han sier at Ragnar “har tatt Kvitekrist til seg”? Hvorfor tror dere at dette er viktig for Olav?
- Hvordan har illustratøren brukt snakkeboblenes struktur som effekt for å vise hvordan noe blir sagt?
- Hva synes dere om fargene som er brukt i utdraget? Hva gjør fargebruken med fortellingen?
- Ord som karikert, realistisk, enkel, detaljert, skummel og søt er ord vi kan bruke for å beskrive tegnestiler. Hva betyr de første to ordene og kan du bruke noen av ordene (eller andre adjektiver) for å beskrive tegningene i «Hardråde»?
- Hvordan synes du illustratøren får frem følelser og tanker gjennom ansiktsuttrykk?
- Bruk nettet eller et annet oppslagsverk og finn ut hva disse to ordene betyr:
- Krøttergrav?
- Niding
- Hva tror dere hadde skjedd om ikke Ingrid hadde dukket opp?
- Hva synes du om oppgjøret etter at begge er hentet opp av vannet?
- Hvordan ville du reagert om du var i Harald sin situasjon?
- Hva tror dere Ragnar mener med det han tenker i siste rute? Har Harald noe å frykte?

Skriveoppgaver

- Skriv en faktatekst eller hold en presentasjon om hva som er typisk for en tegneserie, og hvordan den skiller seg fra andre tekster. Gir tegneserier en annen leseopplevelse enn andre illustrerte tekster? Finn og vis til eksempler i teksten eller presentasjonen din. Elevene kan hente inspirasjon fra teksten **Hva er en tegneserie** laget av Kunst i Skolen.
- Skriv en novelle der handlingen er lagt til vikingtiden.

Tegneoppgaver

- Lag et utkast til din egen tegneserie, gjerne om en historisk person. Tegn skisser av noen av hovedfigurene, og fortell kort hvordan historien skal være. Her kan dere jobbe individuelt eller i par.
- Hvordan går det videre med Harald, får han igjen Steinsvarten? Tegn det neste oppslaget i Kongsbroren.
- Tegn deg selv som en viking. Hent inspirasjon fra nettet til klesdrakt og våpen. Bruk fargeblyanter og heng tegningene opp i klasserommet.

Andre oppgaver

- Gå to og to sammen å lag en innspilling av s. 73-76 med lydeffekter og musikk. Lag en plan for hvordan dere skal få frem alle lydene (hester som galopperer i snøen eller på is/is som knekker osv.) og prøv dere frem hvordan dere skal bruke stemmene deres. Dere kan velge om dere vil lage en ren lydinnspilling, eller om dere vil lage en video der dere inkludere bilder eller video av de aktuelle sidene.

Boktrailer-konkurranse

Lag en boktrailer av dette eller et av de andre utdragene i årets tXt-aksjon, send in klassens beste og bli med i trekningen av forfatterbesøk eller bokpakker.

Vi deler ut:

- 5 forfatterbesøk høsten 2025 (frist onsdag 15. oktober).
- 5 forfatterbesøk våren 2026 (frist onsdag 18. mars).
- Mange bokpakker

Sjekk ut <https://denboka.no/aktuelt/txt-konkurransen-2025> for mer informasjon.

Flere ressurser:

Mer om tegneserier:

SNL

NDLA

Kompetansemål

Norsk:

- lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler
- sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid
- bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster
- bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer
- informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium
- uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter

- lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer

Kunst og håndverk:

- visualisere form ved hjelp av frihåndstegninger, arbeidstegninger, modeller og digitale verktøy
- reflektere kritisk over visuelle virkemidler og eksperimentere med ulike visuelle uttrykk i en skapende prosess